

ԿՐՕՆԱԿԱՆ

Ս Ո Ւ Ր Բ Յ Ո Գ Ի Ն

(Հոգեգալստեան տօնին առթիւ)

Հոգեգալուստը քրիստոնէական եկեղեցիի հիմնարկութեան տօնն է : Սխռի վերնատան մէջ, Հրեաներու Պենտեկոստէի օրը, առաքելներու դասին վրայ Սուրբ Հոգիին էջքը մարդկային սրտամութեան եղական դէպքերէն մէկը կարելի է համարել : Տկար ու երկչոտ ձկնորսներ, զօրացած Ս. Հոգիով, քրիստոնէութիւնը պիտի տարածէին աշխարհի չորս ծագերուն, անփեհեր ճակատելով աշխարհի «հօր»ներուն, ինչպէս մահուան դէմ :

Հոգեգալուստի տօնը սակայն պահ մը մեր միտքը վերնատան մէջ կատարուած հրաշքին խորհուրդովը լեցնելէ ետք, կու տայ անոր հետեւեալ հարցումները :— Ի՞նչ է Ս. Հոգիին դերը ներկայ աշխարհին մէջ. ինչպէ՞ս կը գործէ ան ներկայիս. ու մանաւանդ, ինչպէ՞ս կրնանք ունենալ զայն մեր մէջ : Աւելին : Ինչպէ՞ս կրնանք հասկնալ թէ այսինչ կամ այնինչ անհատը ստացած է Աստուծոյ Ս. Հոգին թէ ոչ :

Յովհաննու Աւետարանին մէջ կը կարդանք Քրիստոսի սա խօսքը.— «Հայրս մինչեւ հիմա կը գործէ, եւ այլ կը գործեմ» : Աստուած կը գործէ աշխարհի եւ մարդոց մէջ Ս. Հոգիին միջոցաւ :

Աստուծոյ ներկայութիւնը տեղեկեքի մէջ ապացուցուած է բազմաթիւ կերպերով : Իսկ իր Սուրբ Հոգիին : Այո, ան կը գործէ նոյն կերպով : Երբ եւրէկուան դաժան բռնակալը կը փոխակերպուի սրտցաւ ու կարեկից խնամատարի՝ Ս. Հոգին է հեղինակը այդ փոփոխութեան : Երբ երկչոտ ու դադժ քրիստոնէաներ մէկ օրէն միւսը կը դառնան անփեհեր ու անվկանդ ջատագովներն ու պաշտպանները իրենց լոյս հաւատքին՝ դարձեալ Ս. Հոգիին ներգործիչ զօրութիւնն է պատճառը : Երբ իր սիրելիին մահուամբը բնկնուած ու յուստեան անհատը կը վերստանայ կամքն ու կորույր քաջարար զիմպրաւելութեան փորձութիւնները ու հոգեպէս միութարուած զգայ ինքզինք՝ նոյն մը խիթարիչ Ս. Հոգին է որ կատարած կ'ըլլայ այդ հրաշքը :

Իսկ կրնանք զայն ունենալ մեր մէջ այնպէս՝ ինչպէս ունեցան առաքելները. այսինքն մօտենալով անոր տուիչին՝ մեր Տիրոջ : Գործադրութեամբը անոր պատուիրաններուն ու բոլորանուէր սիրով եւթարկուելով անոր բարերար կամքին : Աստուածահաճոյ կեանք մը վարելով կրնանք ունենալ Աստուծոյ Ս. Հոգին, եւ փոխադարձաբար, Ս. Հոգին ընդունելով կրնանք շարունակել աստուածահաճոյ այդ կենցաղը :

Ս. Հոգին ստացած անհատ մը կ'ըլլայ

ա) Անվախ : Նոյնիսկ մահուան դէմ : Ամենէն դաժան բռնակալին դէմ իսկ ան կը պաշտպանէ քրիստոնէական սկզբունքները անվատ ու աներկիւղ : Ժշմարտութեան ճանապարհէն ո՛չ ոք կրնայ չեղեցնել զինք : Ո՛չ հուր, ո՛չ սուր, եւ ո՛չ այլ կարգի սպառնալիքներ նշանալից մը կրնան զինք հեռացնել քրիստոնէական լոյս հաւատքէն : Զի հրապուրուիր նմանապէս աշխարհի խաբուսիկ հաճոյքներէն ու չի կարթուիր անոր անցողիկ վայելքներէն : Վսեմ բո-

կցուցնե՞նք, որ պաշտպանութեան համար մարտիրոսանալը փառք մը կը նկատէ, եւ ուրիշներուն օգտակար ըլլալու ցանկութեամբ կ'անտեսէ յաճախ իր ճիշդիմ եւր զոհացնող բարեխնայը: Ան չունի մտահոգութիւնը վաղուան:

բ) Ուրախ: Նոյնիսկ կեանքի ամենէն զօրէն պայմաններուն մէջ, բրնձիկեան օղէտներու ընթացքին ըլլալ թէ մահուան անկողինն մէջ՝ զերպոյցն զանձը զտած ըլլալու զոհունակութեամբ կը յորդի իր սիրտը: Աստուծոյ հետ ու Աստուծոյ ծօռ եղած ըլլալու զիտակցութիւնը կը ցրէ չարին կուտակած սոսկերը իր հոգւոյն երկնակամարէն: Գիտէ թէ որդեգրին է երկնքի արքայութեան ու զիտէ չերկնչիլ «մարմինը միայն սպաննելու» կարողութիւնը ունեցող ուժերէն: Իր հոգիի աշխարհ զօրութիւնը ունին ներկայ զժրատ իրականութեանը ետին նշմարելու պայծառութիւնը զայլեքին: Լուսատեսութեամբ յորդուն տեսանողն է ան: Այսօրուան համար չէ միայն որ ան կ'ապրի, ու վաղուան երանութեան ստուգութեանէն կ'ամբարէ այս աշխարհի չարեքին զէմ տուելալու, մարդերէն եկած անիրաւութիւնները արհամարհելու եւ ժխտական ու կործանարար ամէն ուժերուն դէմ յաղթանակը տանելու զօրութիւնը:

Ս. Հոգին անգամ մը մեր մէջ ընդունելէ ետք սակայն հարկ է ըլլալ զգուշաւոր: «Զհոգին մի՛ շիջուցանէք», կ'ըսէ առաքելը: Անգամ մը որ վըշտացնենք զայն՝ կը լքէ մեզ: Ինչպէ՞ս կրնանք հաճեցնել զայն: Պատասխանը այս հարցումին պարզ ու բարդ է միանշանակ: — Ապրիլ քրիստոնէական իկանք մը: Նեղ ճամբէն ընթանալով՝ խաչը ուսը առնելն ու Տիրոջ հետեւիլը զիւրին չէ անշուշտ տկար արարածի մը համար: Ս. Հոգիին ամենազօր ծանդակութիւնը սակայն, իր հրաշագործ զօրութեամբ, այդ զժուարթութիւնները մեր առջեւէն չբաժնայ իսկ՝ մեզի կու տայ քաջութիւնը զանոնք արհամարհելու եւ նկրտելու զէպի հոգեւոր բարձունքներ, զէպի մեր «երանութեանց լեւոր»:

Ի վերջոյ, Ս. Հոգին վշտացնող մը կ'արժանանայ Սաւուղ թողաւորի բախտին: Հին Ուխտէն զիտենք թէ ի՞նչ եղբարական վախճան մը ունեցաւ Աստուծոյ երբեմնի օծեալը եւ տաճին թողաւորը Իսրայէլի:

Ուրեմն ի բոլոր սրտէ խնդրենք Ամենակալ Աստուծոյ, որ իր Սուրբ Հոգիով զօրացնէ մեզ, միտքով մեզ մեր նեղ ու զժուարթին կացութեան մէջ, ու ներշնչէ զօրաւոր հաւատք՝ հանդէպ այն լուսաւոր ու երանաւէտ ապագային, որ կոչուած է բոժինը ըլլալու ամէն ճշմարիտ եւ իսկական քրիստոնէայի:

ԳԵՈՐԳ Ս. ՃԻՆԻՎԻԶԵԱՆ